

Yargıtay CGK E.2025/414 K.2026/191 (25.03.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2025/414 E. , 2026/191 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 11. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 2049-3109

I. HUKUKİ SÜREÇ

Sanığın defter, kayıt ve belgeleri gizleme suçundan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359/a-2, 359/4, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62, 50/1-a ve 52/2-4. uyarınca 4.500 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına ve taksitlendirmeye ilişkin İzmir 40. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 25.10.2022 tarihli ve 1030-736 sayılı hükmün, sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyanın gönderildiği İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 22. Ceza Dairesince 25.11.2022 tarih ve 2049-3109 sayı ile; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 280/2. maddesi uyarınca İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak sanığın beraatine, bu kararda katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 11. Ceza Dairesince 28.11.2024 tarih, 2162-14393 sayı ve oy çokluğu ile onanmasına karar verilmiştir.

Daire ve Daire Üyesi ...; "5271 Sayılı CMK'nın 294/1. maddesindeki 'Temyiz eden, hükmün neden dolayı bozulmasını istediğini temyiz başvurusunda göstermek zorundadır.' şeklindeki düzenleme ve Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 27.11.2024 tarihli ve 2023/464-2023/377 Esas sayılı kararlarında 'hukuka aykırı ceza kararının bozulması' ve 'yerel mahkemenin kararını kaldırarak mahkûmiyet kararı vermesi usul ve yasaya aykırıdır.' şeklindeki dilekçelerin, yeterli temyiz nedeni olmadığına kabul edilmesi karşısında;

Somut olayda; İlk Derece Mahkemesince verilen mahkûmiyet hükmünü kaldırarak sanığın beraatine hükmeden İzmir Bölge Adliye Mahkemesinin kararına yönelik olarak katılan vekilinin temyiz istemine ilişkin dilekçenin 'beraat kararının kanuna ve hukuka aykırı olduğu' gerekçesi ile bozulması talebini içerdiğinin anlaşılması ve kanuni süre içerisinde temyiz nedenlerini içeren gerekçeli temyiz dilekçesinin sunulmaması nedeniyle tebliğnamedeki düşünce yerinde görüldüğünden temyiz isteminin 5271 sayılı CMK'nın 298/1. maddesinin son cümlesi gereğince reddi gerektiği kanaatiyle çoğunluk görüşüne katılmıyoruz." düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 29.04.2025 tarih ve 4755 sayı ile katılan vekilinin temyiz dilekçesinin geçerli bir temyiz nedeni ihtiva etmemesinden dolayı temyiz isteminin reddine karar verilmesi gerektiği görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 11. Ceza Dairesince 26.06.2025 tarih, 1913-8046 sayı ve oy çokluğu ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Bölge Adliye Mahkemesince verilen beraat kararına yönelik katılan vekilinin temyiz dilekçesinin bir temyiz nedeni içerip içermediğinin belirlenmesine ilişkin ise de Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca öncelikle; katılan vekiline hüküm tarihinde yürürlükte bulunan CMK'nın 295/1. maddesi uyarınca temyiz nedenlerini bildirir ek dilekçenin yedi gün içerisinde sunulabileceğine ilişkin meşruhatlı davetiye tebliğinin gerekip gerekmediği değerlendirilecektir.

IV. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Ayrıntıları Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 03.07.2024 tarihli ve 49-219 sayılı, 16.10.2024 tarihli ve 194-314 sayılı ve 27.11.2024 tarihli ve 464-380 sayılı ilamları ile diğer müstakar kararlarında belirtildiği üzere;

Temyiz edenin, hükmün neden dolayı bozulmasını istediğini temyiz başvurusunda göstermesi gerekmektedir. Bozulma nedenlerinin kapsamını, muhakeme hukukuna ve/veya maddi ceza hukukuna ilişkin normlara aykırılıklar oluşturacaktır. Böylece başvuruda (dilekçe, beyan ya da layihada) gösterilen nedenler/sebepler/gerekçe, bir yandan usulüne uygun temyiz davasını açan başvurunun zorunlu unsuru olmakta, diğer yandan da temyiz incelemesinin sınırlarını çizmektedir. Zira Yargıtay, yalnız temyiz başvurusunda belirtilen hususlar ile temyiz istemi usule ilişkin noksanlardan kaynaklanmışsa, temyiz başvurusunda bunu belirten olaylar hakkında incelemeler yapacaktır (CMK'nın 301. maddesi).

CMK'nın 301. maddesinin Hükûmet Tasarısı'ndaki gerekçesinde de vurgulandığı üzere; "Yargıtay, temyiz istemi yargılama hukukuna ilişkin kuralların uygulanmaması veya eksik veya yanlış uygulanmasından dolayı yapılmışsa bu olgular hakkında inceleme yapar." Dolayısıyla temyiz başvurusunda bu husus açıkça ileri sürülmeli, bunu belirten olaylar ve olgular da açıkça anlatılmalıdır. Muhakeme hukukuna aykırılık iddiasına dayanan temyiz taleplerinde Yargıtay muhakeme normunun doğru uygulanıp uygulanmadığını, anlatılması istenen maddi olay üzerinden değerlendirecektir. Kararın hukuka, usule aykırı olduğunu ifade etmek, gerekli ve yeterli bir temyiz sebebi olarak kabul edilemez. Aksi hâlde soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin tarzı icrasına dair tutanaklarda da bir açıklığın bulunmadığı durumlarda iddianın denetlenme olanağı olmayacaktır. Usule ilişkin normlar maddi gerçeğe ve adalete erişme amacına hizmet eden birer vasıta olmakla, ancak bir bütün hâlinde yargılamanın adil olmadığı sonucunu doğuracak, yani hükmü etkileyecek nitelikteki ihlallerin bozma sebebi olacağı kuşkusuzdur. Kanun'un 289. maddesindeki mutlak hukuka aykırılık hâllerinin, hükmü doğrudan etkilediği kabul edildiğinden gösterilen usule aykırılık hâlleri ile çizilen inceleme sınırlarının da istisnasını oluşturdukları anlaşılmaktadır.

Temyiz istemi, maddi hukuk kurallarına aykırılık sebebine dayanıyorsa, temyiz edenin yine usulüne uygun temyiz davasını açan başvurunun zorunlu unsuru olduğundan hukuka aykırılık sebeplerini de başvurusunda göstermesi gerekir. Ancak maddi hukuk normlarının anlam ve kapsamının ne olduğuna dair nihai yorum ve tespitin/maddi hukukun ne olduğunu nihai olarak söyleme yetkisinin, doğrudan mahkemelere ait olması nedeniyle gösterilen bu sebepler, usule ilişkin aykırılıklarda olduğu gibi temyiz incelemesinin sınırlarını çizemez. Yargıtay yalnız gösterilen hukuka aykırılıkları değil tüm maddi hukuka aykırılıkları tespit ederek temyiz edenin sıfatını da dikkate almak suretiyle hükmü bozar. Yargıtayın maddi hukuk normlarının tümünü göz önünde tutup inceleme yapması gerektiği hususu doktrinde de (Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Temyiz Yasa Yoluna İlişkin Değişikliklere Bakış, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Kasım-Aralık, 2017, s. 182 vd.) savunulmaktadır. Doktrinde bir görüşe göre; "...kararın hukuka aykırı olduğu ve bozulması gerektiği yönünde bir irade ortaya konulduğu sürece incelemenin maddi hukuka ilişkin tüm

hukuka aykırılıklar yönünden yapılabileceği, bu bağlamda, Yargıtayın olayda meşru savunma koşullarının gerçekleştiği gerekçesiyle yapılan bir temyiz istemi karşısında bu istemi yerinde bulmasa bile haksız tahrikin koşullarının gerçekleştiği ve bu nedenle de cezanın indirilmesi gerektiği gerekçesiyle kararı bozabilir." (Ceza Muhakemesinde Temyiz İncelemesinin Kapsamı ve Sınırları, Yargıtay Dergisi, Ekim, 2018, Sayı: 4, s. 14 34...), Bir başka yazar da; "Muhakeme hukukuna ilişkin aykırılıklardan farklı olarak, maddi hukuka ilişkin denetimin, hükmün tüm yönleriyle incelenmesini gerektirdiği, maddi hukukun yanlış uygulandığına ilişkin genel bir ifade içeren temyiz dilekçesinde açıkça ileri sürülmemiş olsa dahi, dosyaya yansıyan delillere göre suçun unsurlarının oluşmaması, sanığın suçu işlediğinin sabit olmaması, suçun vasfının yanlış belirlenmesi, suçun nitelikli hâllerinde yapılan hata sonucu cezanın yanlış belirlenmesi veya teşebbüs, iştirak, içtima, haksız tahrik ve şahsi cezasızlık sebepleri gibi maddi hukuka ilişkin hükümlerin yanlış uygulanması sonucu sanığın ceza alması veya almaması ya da hak ettiğinden az veya çok ceza alması durumlarında Yargıtayın bu hukuka aykırılığı bozma nedeni yapabileceği" (... , Ceza Muhakemesinde Temyiz Kanun Yolunda Maddi (Fiili) Sorunun İncelenmesi, Terazi Hukuk Dergisi, Mart 2019, s. 466-489) düşüncesindedir.

Şu hâle göre, istemin; sanığın suçu işlediğinin sabit olmadığı (maddi vakianın usulüne uygun, tam ve doğru olarak belirlenmediği), suçun unsurlarının oluşmadığı, suç vasfının yanlış belirlendiği, hukuka uygunluk nedenleri, teşebbüs, iştirak, içtima, haksız tahrik ve şahsi cezasızlık sebepleri gibi maddi hukuka ilişkin hükümlerin yanlış uygulanması nedeniyle sanığın hukuka aykırı biçimde cezalandırıldığı veya cezanın yanlış belirlendiği şeklindeki maddi hukuka ilişkin hukuka aykırılıklara dayanması durumunda Yargıtay, maddi hukuk normlarının anlam ve kapsamının ne olduğuna dair nihai yorum ve tespitin/maddi hukukun ne olduğunu söyleme nihai yetkisinin, doğrudan kendisine ait olması nedeniyle sebeple ve gerekçedeki hukuki nitelendirme ile bağlı olmaksızın, tüm hukuka aykırılıkları saptayarak hükmü bozacaktır.

B. Somut Olayda Hukuki Değerlendirme

Hukukî süreç kısmında anlatıldığı şekilde aşamalardan geçen dosyada;

Ceza Genel Kurulunca öncelikle yapılan değerlendirmede; Bölge Adliye Mahkemesinin kararının son kısmında yer verilen ve hükme karşı başvurulacak kanun yolu, süresi ve şekline ilişkin olarak yapılan ihtaratin yeterli olduğu, bu nedenle katılan vekiline meşruhatlı davetiye tebliğine gerek bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Asıl uyuşmazlık konusu bakımından ise; katılan vekili tarafından 12.12.2022 tarihinde sunulan ve "Sanık hakkında defter, kayıt ve belgeleri gizleme suçundan dolayı beraat kararı verilmişse de verilen beraat kararı kanuna ve hukuka aykırıdır. Bu nedenle ilgili kararın bozulması gerekmektedir." ibaresi yer alan temyiz dilekçesinin, kanunun aradığı anlamda bir temyiz nedeni içermediği, bu suretle temyiz incelemesi için yeterli olmadığı, katılan vekilinin temyiz isteminin CMK'nın 298. maddesi uyarınca sebep yokluğundan reddine karar verilmesi gerektiği kabul edilmelidir.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne karar verilmelidir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 11. Ceza Dairesinin 28.11.2024 tarihli ve 2162-14393 sayılı onama kararının KALDIRILMASINA,

3- Katılan vekilinin, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 22. Ceza Dairesinin 25.11.2022 tarihli ve 2049-3109 sayılı kararına yönelik temyiz isteminin CMK'nın 298. maddesi uyarınca sebep yokluğundan REDDİNE,

4- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 25.03.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.